

BUDGETUNDERLAG 2011-2013

för Högskolan Dalarna

Fastställd av högskolestyrelsen 2010-02-18

Till regeringen

Budgetunderlag 2011-2013 för Högskolan Dalarna

Inledning

I det följande presenteras Budgetunderlag 2011-2013 för Högskolan Dalarna i enlighet med regeringens anvisningar. Budgetunderlaget inleds med kommentarer om utvecklingen inom Högskolans två verksamhetsgrenar, utbildning och forskning. Därefter följer de ekonomiska bedömningarna och förslag till total budget i ett nollalternativ och ett förändringsalternativ.

Högskolans budgetunderlag för 2011-2013 visar behov av ett ökat anslagsutrymme för utbildning. Tillväxten i antalet helårsstudenter 2008 var 14% och under 2009 hela 22%. En betydande del av tillväxten kan tillskrivas den profil som Högskolan byggt upp genom nätbaserad språkutbildning som nu står för omkring av fjärdedel av utbildningsvolymen, men även återhämtningen inom teknikområdet är anmärkningsvärd. Framförallt är det Högskolans ledande position nationellt och internationellt i nätbaserad utbildning, både på campus och via Internet, som står bakom en stor del av det snabbt ökande söktrycket till våra utbildningar. Denna infrastruktur bidrar också till att Högskolan Dalarna i nära samarbete med olika branscher snabbt och flexibelt kan tillgodose både regionala och nationella utbildningsbehov. Med det utrymme som nu aviseras måste Högskolan vidta drastiska nedskärningar 2012.

För att kunna garantera en forskningsförankrad utbildning och tillgodose regionens behov bör forskningsanslaget öka minst i takt med det stigande antalet studenter. Dessutom satsar Högskolan under 2010 ett ambitiöst forsknings- och utvecklingsprogram under namnet Nästa generations lärande, med ambition att fortsätta utvecklas som landets främsta utvecklingsmiljö för nätbaserat lärande. Området beräknas kräva ett tillskott av forskningsmedel om ca 10 mnkr/år från både interna och externa källor.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Bakgrund

Högskolan Dalarnas kraftiga expansion under 1990-talet och fram till 2003 gjorde att Högskolan kunde bidra till en betydande ökning av antalet ungdomar under 25 år som studerar vid högskola i en region med en traditionellt mycket låg genomsnittlig utbildningsnivå. Fortfarande är dock övergången till högskoleutbildning bland Dalarnas ungdomar bland de lägsta i landet. Sedan dess har antalet helårsstudenter vid Högskolan pendlat kring 5 200 fram till 2008 då en 14-procentig ökning ledde till ett rekordår med fler än 6 000 hst. Under 2009 blev ökningen ännu mera anmärkningsvärt jämfört med föregående år med hela 22% till totalt 7 380 hst. Mest markant är kanske ökningen av antalet studenter inom teknikområdet, över 30%, men i antalet studenter räknat har ökningen varit störst inom humaniora och då främst inom främmande språk, där Högskolan intar en nationell tätposition bland högskolorna både i antalet olika språk (12) och i voly-

men språkutbildning. I en alltmer globaliserad värld spelar språk- och kulturkunskaper en allt viktigare roll medan i högskolor i hela västvärlden har språkstudier gått kräftgång de senaste decennierna. Högskolan Dalarna har således en viktig uppgift i att utveckla kompetens för morgondagens arbetsmarknad i kinesiska, arabiska, ryska, portugisiska, japanska m fl världsspråk

Under den senaste femårsperioden har Högskolan Dalarna haft betydande framgång i att erbjuda nätbaserad utbildning till alltfler studenter inom alltfler områden. Banbrytarna i att skapa en ny generation av vägar till lärande har varit lärarutbildning, informatik och språkutbildning genom att lansera undervisningsmetoder och kommunikationsvägar som på allvar utmanar flerhundraåriga traditioner av förmedlingspedagogik: examination sker individuellt, ansikte mot ansikte i ett webbrum; studenter skapar kunskap i kollaborativa former; under en webbutskänd föreläsning pågår ett aktivt samtal mellan studenter på skärmen – som också läraren kommenterar. 2009 stod nätbaserad utbildning för 46 % av Högskolan Dalarnas totalutbud och 64 % av Högskolans totalt 18 100 unika studenter läste nätbaserade kurser under 2009.

I Högskolan Dalarna är den genomsnittliga nybörjarstudenten inom ett utbildningsprogram nästan 24 år. Det innebär att vi kan se fram emot åtminstone sex år av växande ungdomskullar. Parat med vad som kan förväntas bli några års relativt hög ungdomsarbetslöshet och en växande medvetenhet om innebörden av en ny generation nätutbildningar, förväntas ett starkt stigande söktryck till våra utbildningar, inte minst från dem som av olika skäl vill omskola sig för att förbättra sina utsikter på arbetsmarknaden.

Utbildningsanslag

Ökningen av antalet helårsstudenter med 22 % under 2009 är mycket kraftig, och det finns inga tecken på att ökningstakten i söktrycket till Högskolan Dalarnas utbildningar skulle avta. Av de skäl som angetts ovan – ungdomspuckel, arbetslöshet, nätbaserad utbildning - förväntas också en kraftig ökning i söktryck de närmaste åren. Under perioder av stark expansion faller prestationsgraden. Så har också skett under 2009 då den inte nådde högre än 68,6 % (2008 72,4 %), bl.a. på grund av den eftersläpning som sker i examinationer. En stark expansion i nätbaserad utbildning har också bidragit till en minskad prestationsgrad – många av studenterna är inte beroende av studiestöd från CSN och har således inte samma press på sig att prestera poäng i sina kurser samt att det är många som läser av rena bildningsskäl.

Under 2009 har Högskolan Dalarna således kunnat utnyttja hela det tillgängliga utbildningsanslaget, inklusive ett anslagssparande om 36 mnkr. Därutöver skapades en överproduktion om drygt 10 mnkr (s.k. sparade helårsprestationer). Under 2010 och 2011 har Högskolan fått tillgång till medel motsvarande ytterligare 900 extra platser, vilket innebär att vi kommer att kunna hålla samma nivå som 2009 men inte på något sätt möta den fortsatta efterfrågan på studieplatser. Den kraftiga, aviserade minskningen av takbeloppet för 2012, då extraplatserna försvinner, innebär i praktiken att Högskolan redan under 2010 måste vidta åtgärder för att minska utbildningsutbudet

Mot ovanstående bakgrund begär Högskolan i förändringsalternativet att takbeloppet höjs 2011 till 481 mnkr för att under 2012 höjas till 493 mnkr och under 2013 till 510 mnkr .

Utvecklingen inom grundutbildning

Nätbaserad utbildning

Antalet helårsstudenter i nätbaserad utbildning har ökat kraftigt varje år mellan 2003 (225 hst) och 2009, då volymen var 3 412 hst, en ökning bara sedan föregående år med 58 %. Detta innebär att nästan 11 500 individer deltog i Högskolan Dalarnas nätburna utbildningar under 2009,

omkring två tredjedelar av alla individuella studenter, då många nätstudenter läser kortare kurser, ofta med lägre studietakt. Potentialen för olika former av flexibel, nätbaserad utbildningsdistribution med hög akademisk kvalitet bedöms vara fortsatt stor. Vår strategi är att utnyttja det nationella – och internationella - försprånget vi tillskansat oss. För det första genom att fortsätta öka utbudet av denna typ av utbildning där det finns efterfrågan från arbetsmarknad och presumtiva studenter. För det andra genom att fortsätta satsa på en intensiv pedagogisk utveckling i FoU-programmet Nästa generations lärande NGL och därigenom också säkra en hög kvalitet på den utbildning som erbjuds. I Dalarna finns kommuner där en så liten andel av befolkningen som 9 % har minst 3-årig högskoleutbildning, med hälften så många män som kvinnor. Inte minst för männen i dessa områden är den fortsatta utvecklingen av flexibla utbildningsformer avgörande.

Lärarytelse

Antalet förstahandssökande till Högskolans lärarytelse fortsätter att öka. Inför hösten 2009 anmälde sig totalt sett 663 sökande av vilka Högskolan antog och registrerade 312 studenter. Till våren 2010 var det 519 förstahandssökande till de 200 budgeterade platserna. Glädjande är att det inte bara är Högskolans nätbaserade distansutbildning som visar på ökande söksiffror, utan även den campusförlagda utbildningen har nu fler sökande än föregående år. Ett annat positivt trendbrott var den markanta ökningen av sökande till inriktningen Barn, natur och teknik. Totalt sett omfattar lärarytelsen idag drygt 1 100 helårsstudenter, d.v.s. ungefär 30 procent av samtliga programstudenter vid Högskolan Dalarna. Av dessa studerar knappt hälften via Internet, varav en dryg fjärdedel kommer från Högskolans närregion.

Utöver den reguljära lärarytelsen fortsätter Högskolan att satsa på att vidareutbilda yrkesverksamma lärare till lärarexamen (VAL) och barnskötare till forskollärare. Sedan det tidigare SÅL-projektet tog slut har Högskolan fortsatt att utbilda yrkeslärare för gymnasieskolan. Varje termin registreras ett trettiotal nya studenter på yrkeslärarinriktningen. Högskolan Dalarna vidareutbildar också ett stort antal yrkesverksamma lärare som redan har en lärarexamen genom Skolverkets satsningar Lärarlyftet och Förskolelyftet. Högskolan erbjuder under vt 2010 inte mindre än 15 lärarlyftskurser varav samtliga går att läsa via nätet och en handfull på campus.

Högskolan har ambitionen att under perioden bibehålla antagningen av studenter inom lärarytelsen på nuvarande nivå för att kunna ytterligare utveckla utbildningens goda kvalitet och samtidigt tillgodose behovet pedagogiskt utbildad personal inom framför allt förskolan och gymnasieskolans yrkesämnen. För att uppnå detta krävs dock en utökning av Högskolans tillgängliga utbildningsutrymme, det så kallade takbeloppet.

Teknikutbildningar

Sedan 2008 har den tidigare minskningen i tillströmningen av studerande till de tekniska utbildningarna vänt vid Högskolan Dalarna. Ett omfattande rekryteringsprogram - som utgörs av flera omfattande regionala projekt med delvis extern finansiering där skolor/kommuner, näringsliv och Högskola samverkar - har målet bl.a. att öka antalet studerande inom teknik och naturvetenskap med 20 % under perioden 2008 – 2011. Antalet hst inom teknik vid Högskolan ökade redan mellan 2008 (1 062 hst) och 2009 (1 385 hst) med 30 % och sedan 2007 med hela 57 %.

Skälen till den markanta ökningen går att hitta dels i en viss utökning av programutbudet, dels i ett intensivt samarbete med regionens gymnasieskolor. Byggingenjörsutbildningen återstartades vid Högskolan 2008 och den nätbaserade utbildningen i produktionsteknik har utökats för att omfatta både en byggledarutbildning och en inriktning mot energiteknik, där Högskolan framgångsrikt fångat upp en ny kategori studenter. Den treåriga utbildningen i grafisk design har likaså ökat i betydande grad.

Ytterligare en utbildning som förväntas stärka en redan betydande efterfrågan är den högst innovativa Utveckling av e-tjänster, där studenter kan påbörja utbildningen när som helst på året, i samråd med Högskolan plocka ihop exakt de delar som passar dem och läsa i precis den takt som de förmår, sk *fri start och fri fart*. Detta koncept har visat sig ha en stark potential inom fort- och vidareutbildning, inte minst för det privata näringslivet, där högskolornas normala planeringscyklar hittills ofta hindrat samproduktion av utbildning.

Trots att ett visst utrymme kommer att skapas genom bortfall av tredjelandsstudenter 2011-12, uppskattningsvis ca 200 hst, är den inbyggda ökningen av programstudenter så pass stor att Högskolan måste behålla åtminstone nuvarande utrymme för att slippa kraftigt minska antagningen till teknikutbildningar 2012. Dalarna är ett av Sveriges allra starkaste exportlän och tillgången till kvalificerad ingenjörskompetens är avgörande för såväl pappers- som stålindustrin. Och dessa ingenjörer, har det visat sig, måste oftast vara utbildad i regionen för att stanna kvar. Högskolan har hittills fått skrinlägga planer på att utöka utbudet av tekniska utbildningar mot bakgrund av det begränsade takbeloppet.

Utbildningar för vården och socialtjänsten

Den årliga antagningen till sjuksköterskeutbildningen har kommit att ligga på en nivå av 150 hst, en ökning från ca 90 år 2002. Utbildningen har nu gjorts om till en nätstödd utbildning där studiegrupper bildas såväl på campus som på webben. Dock sker hela den verksamhetsförlagda delen av utbildningen i Dalarna. En kraftig förnyelse av den verksamhetsförlagda utbildningen har öppnat för en ökning av antagningen till vårdutbildningar, där det finns ett starkt söktryck såväl som avnåmarbehov. Utbildningen fick mycket goda vitsord av Högscoleverkets utvärdering. Enligt arbetsmarknadsprognoserna kommer behovet av sjuksköterskor i Dalarna att öka stort de närmaste åren och den flexibla utbildningen gör det möjligt för nya kategorier att rekryteras. Tack vare detta bedöms en expansion om ytterligare 50 platser per år vara möjlig och högst önskvärd.

I regionen finns ett mycket stort behov av specialistsjuksköterskor och Högskolans intensifierade samarbete med omkringliggande högskolor inom Penta Plus-samarbetet och med landstingen i angränsande län, gör att en rationell arbetsfördelning möjliggörs och rekrytering underlättas.

Som svar på angelägna behov inom den kommunala socialtjänsten i regionen, startade Högskolan hösten 2005 *socialarbetarprogrammet* - som har haft en mycket god tillströmning av studenter och där så gott som alla i den första kullen examinerade redan fått arbete inom sektorn. Högskolan Dalarna har under 2009 sökt om rätten att ge socionomexamen och räknar med att beviljas den under 2010. Denna examensrätt torde ytterligare öka intresset för utbildningen och då bristen på fullgoda VFU-platser för utbildningen nu avhjälpats genom ett nära samarbete med länets kommuner räknar man med att snart kunna erbjuda även en ledarskapsinriktning som vänder sig mot ledningspersonal i företrädesvis äldreomsorgen.

Tillsammans med värdkommunerna, regionen och EU görs nu betydande satsningar på att komplettera en redan unik idrottsmiljö på Lugnetområdet i Falun med en stark forskningsmiljö kring prestationsidrotter. Inom området hälsa och idrott bedriver Högskolan en rad utbildningar som bedöms kunna öka de närmaste åren.

Ett nytt samhällsvetarprogram med en tydlig profilering mot internationella relationer bedöms också ge en ökad studenttillströmning från 2011.

Utbildningar inom media, kultur och humaniora

Genom samarbetsavtal med Dalaregionen och med Falu respektive Borlänge kommun har Hög-

skolan kunnat bidra till att tillgodose ett ökande behov av högskoleutbildad kompetens inom medieförståelse och medieproduktion. Tvärtemot en mycket utbredd åsikt inom högskolevärlden och i medier för några år sedan att medieutbildningar skulle leda studenter till arbetslöshet har det visat sig att Högskolan Dalarnas program fått mycket god renommé bland expansiva produktionsföretag och att studenter i hög grad får arbete inom det område de utbildats för.

Högskolans utbildningar inom media har under de senaste fem åren vuxit upp som svar på både ungdomars och regionens efterfrågan och inryms nu i ett av Europas modernaste medieutbildningshus, vars finansiering möjliggjorts genom att Högskolan fått möjligheten att avräkna 20 platser inom det konstnärliga utbildningsområdet media. Eftersom infrastrukturen för dessa utbildningar är extremt kostnadskrävande anhåller Högskolan om att antalet platser inom det konstnärliga utbildningsområdet media under treårsperioden ökas till 60. Totalt finns inom utbildningsområdet media under 2009 328 hst.

De kulturvetenskapliga utbildningarna har vid Högskolan Dalarna en omfattning som är ovanlig bland lärosäten av vår typ. Kvaliteten har också intygats – bl.a. var vårt religionsämne det enda i landet som inte behövde förnyad granskning enligt HSV 2008. Ett flertal kulturvetenskapliga ämnen (bl.a. religionsvetenskap och socialantropologi) erbjuder webbstödda distansutbildningar och en viss ökning av totalvolymerna har kunnat noteras, varför en försiktig höjning av utbildningsuppdragen till dessa ämnen planeras under perioden.

Utbildningar inom främmande språk

Den, till skillnad från andra lärosäten, exceptionellt kraftiga ökningen inom främmande språk som har pågått sedan flera år bedöms kunna fortsätta under perioden. Högskolan erbjuder 2010 undervisning i tolv olika främmande språk, inklusive kurser i kinesiska, japanska, ryska, arabiska, portugisiska och svenska som främmande språk, samt en unik kurs i koptiska och har nu ca hundra språklärare anställda. Totalt svarade främmande språk vid HDa för 24% av Högskolans totala antal helårsstudenter. En stor del av dessa mer än 5000 individer som läser språk gör det via internet och finns spridda över hela Sverige. Många, företrädesvis svenska, studenter, befinner sig dessutom utanför Sverige i den aktuella språkmiljön.

Utbildningar inom ekonomi och samhällsvetenskap

Efter en följd av år då antalet studenter som sökt sig till Högskolans utbildningar i ekonomi och samhällsvetenskap minskat tämligen kraftigt har nu trenden vänt och inte minst inom ett engelskspråkigt ekonomiprogram på kandidatnivå finns ett växande söktryck. Minskningen i söktrycket som kommer 2011-12 i samband med avgifter för tredjelandsstudenter förväntas till viss del kunna kompenseras genom en starkare rekrytering från Europa.

En fortsatt satsning sker också på avancerad nivå inom ekonomi och statistik där en ny flerdisciplinär masterutbildning inom mikrodataanalys väntas kunna starta senast 2011. Utländska studenter, företrädesvis från EU/EES-länder eller från lärosäten med vilka vi har utbytesavtal, kommer troligen att utgöra en betydande andel av de sökande till dessa program.

Högskolan har utvecklat en treårig kandidatutbildning inom området personalarbete (PAL) i nära samarbete med avnämarna. Utbildningen startade hösten 2008 med ett gott söktryck och kommer att ha ett utökat behov av platser med ca 50 hst per år fram till 2011.

Forskning samt utbildning på forskarnivå

Högskolan Dalarna fastslog under 2007 en forskningsstrategi för perioden 2009-11, där implementeringen nu fortskrider planenligt. Bakgrunden finns i de stora samhällsförändringar, både nationella och internationella, som påverkar behovet av och inriktningen på Högskolans forskning: industrins, handelns och kulturens globalisering; en revolution i kommunikationer genom Internet; ett välfärdssystem med allt fler äldre; höga krav på teknikförståelse inom processindustrin samtidigt som arbetslivet utsätts för stora kompetensförluster genom pensionsavgångar – dessa är bara några av de utmaningar forskningen står inför. Högskolans forskningsverksamhet ska därför ta sig an uppgiften att mer aktivt än tidigare bidra till regionens, nationens och Europas utveckling, i syfte att befrämja tillväxt och utveckling i såväl ekonomiska som kulturella termer.

Forskningsstrategiska utgångspunkter

Grunden i strategin är att profilera forskningen inom sex relativt självständiga forskningsområden med klar fokus på tillämpning. Varje område leds av en forskningsledare ansvarig för framgång mätt som: förmågan att attrahera externa forskningsmedel, såväl regionala som konkurrensutsatta, vetenskaplig publicering och forskningsområdets betydelse för Högskolans större grundutbildningar.

Utvärdering av forskningsområdet sker årligen i regi av de centrala nämnderna. På basis av utvärderingen kan medelstillsdelningen ökas eller minskas. Under 2010 sker en större utvärdering, med bistånd av externa sakkunniga. Utgångspunkten för utvärderingen ska i princip vara Vetenskapsrådets krav på *starka forskningsmiljöer* med målet att inom flera av områdena samla tillräckliga styrkor för att ansöka om egen forskarexamensrätt.

Prioriterade forskningsområden

Huvuddelen av Högskolans forskning under perioden 2009-2011 koncentreras enligt Högskolestyrelsens beslut 2007 till följande forskningsområden:

Energiomställning och samhällsprocesser

Forskningen omfattar energiteknik och samhällsvetenskap med inriktning mot energiförsörjning baserad på förnybara energikällor och miljöanpassade uppvärmningssystem. Inom området *solvärme och förnybar uppvärmningsteknik* har forskningen vid Högskolan nått internationellt erkännande.

Energiforskningen kommer med nödvändighet att behöva bli mer tvär- och mångvetenskaplig för att energiomställningen ska kunna genomföras i praktiken. Framtidens energiforskning kommer således i allt större utsträckning att inrikta sig mot både *sociala och tekniska systemaspekter*. I båda fall är energiforskningen vid Högskolan Dalarna väl rustad. Forskningen vid Högskolan har resulterat i patent och kommersiell produktion och bl.a. medverkat till att solvärmetekniken i Sverige harmoniserats mot en enhetlig standard.

Forskningen inom förnybar uppvärmningsteknik måste intensifieras för att kunna möta de allt starkare kraven från omvärlden om omställning av energisystemen. Insatserna bör ha fokus på att stärka den inhemska industrin och att öka effektiviteten i framtidens energianvändning.

Hälsa, livskvalitet, välfärd

Människor lever längre på grund av att allt fler sjukdomar kan behandlas, vilket innebär att allt fler människor utvecklar *multipla hälsoproblem och kroniska sjukdomstillstånd* och/eller funktionshinder. Konsekvenserna av denna utveckling är föremål för studier av flera forskargrupper inom forskningsområdet vid Högskolan Dalarna - bl.a. livssituationsförändringar hos personer med diabetes och behoven hos personer med psykiska funktionshinder.

Inom forskningsområdet sker också studier av *forskningsanvändning och informationshantering* i vård och omsorg. Med minskade resurser och ökade vårdbehov ställs stora krav på vårdpersonalen att använda aktuell kunskap för patientens bästa. Flera studier har visat på ett gap mellan vad vi vet och vad vi gör. Forskningsområdet fokuserar på hur kliniska beslut kan stödjas, så att vården kan göras mer evidensbaserad, innefattande såväl forskningsbaserad kunskap, utveckling av informationshantering och patientens erfarenheter och preferenser.

Lärande och socialisationsprocesser

Forskningsområdet består av två delområden med lärande och socialiseringsprocesser som gemensamt tema, och byggs upp av Högskolans humanistiska ämnen med språkämnen i centrum. Ett av delområdena behandlar relationen mellan den nya tekniken och språkanvändning, språkinläring och språkundervisning. Det andra delområdet omfattar mångfald och kulturmöten och dess konsekvenser för identitetsskapande och värderingar i skola och samhälle.

Förutsättningarna för språklärande har förändrats radikalt under senare år. De nya kommunikationskanalerna som Internet erbjuder samt datorns övriga stödmöjligheter har gjort att utvecklingen sprungit ifrån den traditionella språkdidaktiska forskningen. Högskolan har idag en framskjuten position inom området nätbaserad språkundervisning, och forskningsområdet belyser inte bara den nya teknikens betydelse för undervisning och lärande, utan också dess följder för utvecklandet av interaktionsmönster, identiteter, maktstrukturer och socialiseringsprocesser.

Mikrodatanalis och e-infrastruktur

Forskningen omfattar metoder och tekniker för insamling, analys, strukturering och användning av data kopplad till samhällets informationsinfrastruktur. I centrum står offentligt tillgängliga databaser och hur informationen i dessa kan användas när organisationer, företag och myndigheter alltmer samverkar i digitala former.

Informationen om olika statistiska och dynamiska attribut för individer (ex. ålder kön, hälsa, etc.) och objekt (ex. vägsträckor, fordon, etc.) är ständigt ökande genom att det idag är enkelt och billigt att lagra data elektroniskt. Målet är att sammanföra data som möjliggör *on-line* information om exempelvis underhållsbehov av järnvägsparken, eller uppgifter om lokala livsmedelspriser för att effektivisera marknaden, eller lokala väderprognoser sekund för sekund för vindkraftverk. Potentialen är enorm, men det kräver 'konceptuell modulering', d.v.s. kunskaper och tekniker om hur olika informationssystem kan länkas till varandra.

Den goda registerhållningen gör att forskningen i Sverige är långt kommen internationellt sett, men forskningen är ofta uppsplittrad på olika fakultetsområden. Högskolan Dalarna når framgång genom en integrerad miljö med forskare från bl.a. datateknik, informatik och statistik.

Regionala förändringsprocesser

Forskningen syftar till att fördjupa kunskaperna om de processer som påverkar regional utveckling, särskilt utvecklingen inom lands- och glesbygd. I forskningsområdet ingår frågor om be-

folkningsstruktur, arbetsmarknadens funktionssätt, transporter, kulturlandskapet och kulturarvets förändring samt platsers och regioners attraktionskraft.

Ett viktigt delområde är turismens betydelse för regioners utveckling. Stora resurser satsas idag på turismutveckling, och i globala termer är turismen en av världens största och snabbast växande näringar. Trots det är kunskaperna om turismens förutsättningar och utvecklingspotential ofta bristfälliga och speglar ibland önskningar mer än evidensbaserade kunskaper. Inom Högskolan finns idag en stor forskargrupp som är ledande inom området mobilitet och turism i perspektivet regional utveckling.

Stålformning och ytteknik

Forskningen omfattar industriellt tillämpad materialvetenskap, med inriktning mot bearbetningsteknik, ytteknik och metallurgisk teknik, framförallt när det gäller *höghållfast stål* och andra legeringstyper med industriell tillämpning.

Inom området bearbetning utvecklas ex. en världsunik tredimensionell *rullformningsteknik* som rönt stort intresse bland biltillverkare över hela världen. Infrastrukturen är väl utbyggd, med två kvalificerade laboratoriemiljöer - en i ytteknik och en i bearbetning - och tillsammans med KTH bedrivs en civilingenjörsutbildning och en forskarskola i bearbetningsteknik.

Alla forskningsprojekt sker i samarbete med näringslivet, ex. SSAB, OVAKO, SANDVIK, Outokumpu, Uddeholm och Volvo, och kommersialiseringen av forskningsresultat sker inom dessa företag.

Etableringsområden

En begränsad del av Högskolans fasta forskningsmedel används för att möjliggöra utvecklingen av nya prioriterade forskningsområden. Idag är två sådana, olika långt komna forskargrupper, under etablerande: *Världens världar* och *Visuell kultur*, med basen i humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnen.

Nästa generations lärande NGL

Förutom de 6+2 områden som prioriterades 2007 har det blivit tydligt att Högskolan Dalarna har unika förutsättningar för forskning och utveckling inom nätbaserat lärande. Till skillnad från nästan all distansutbildning handlar det hos oss inte om teknifierade korrespondenskurser utan aktiv användning av den sociala webben för kollaborativt lärande. De sociala webbfora som unga människor vistas i på fritiden kan också användas för att förnya och fördjupa lärandeprocesser. Till skillnad från de flesta andra universitet och högskolor världen runt där man idag talar om möjligheter eller driver pilotprojekt, har Högskolan 11 500 studenter som redan idag faktiskt arbetar med Internet som grund för studierna. Här finns en enastående möjlighet att genom att beforska pågående processer berika en utveckling i den högre utbildningen där Sverige helt klart kan inta en världsledande ställning.

Därför sätter Högskolan under 2010 en större satsning på forskning och utveckling inom området under samlingsrubriken Nästa generations lärande. På forskningssidan innefattar programmet minst två seniora tjänster, två postdoc samt en forskarskola i samarbete med Örebro universitet m fl lärosäten, där Högskolan Dalarna fungerar som nav och bidrar med ett tiotal doktorander, flera av dem finansierade av externa regionala och nationella intressenter.

Forskningsstrategiska mål för perioden 2009 - 2011

Högskolan ska under perioden 2009 - 2011:

- utveckla ytterligare två *starka forskningsmiljöer*, utöver *Stålförning och ytteknik*,
- fördjupa samarbetet med regionala finansiärer och öka deras finansiering av forskningen med minst 20 mnkr,
- öka antalet forskarutbildade lärare till mer än 50 % av lärarkåren,
- öka antalet forskningsledare,
- fördubbla antalet kvinnliga professorer,
- öka antalet doktorander till minst 10 inom vart och ett av Högskolans prioriterade forskningsområden,
- utveckla forskarutbildning inom Högskolans prioriterade forskningsområden, i samarbete med universitet och högskolor med vetenskapsområde,
- ansöka om examensrätt för forskarutbildning inom två forskningsområden på basis av etablerade kvalitetskrav
- erhålla rätten till masterexamen inom två av Högskolans prioriterade forskningsområden.

Därutöver ämnar Högskolan

- bygga en högskoleövergripande forsknings- och utvecklingsmiljö kring nätbaserat lärande med minst en professur
- tillsammans med Örebro universitet starta en forskarskola med minst 10 doktorander

Budgetunderlag för forskningen 2011 - 2013

Uppbyggnaden av de forskningsmiljöer som strategin grundas på är en för regionen helt nödvändig satsning. Regionala företrädare har förklarat sig villiga att stödja satsningen men den statliga högskolans insats måste naturligtvis fortfarande vara den mest avgörande. Resurser för detta långsiktiga arbete kan bara skapas genom att Högskolans fasta forskningsanslag ökas, åtminstone i takt med det ökande antalet studenter.

Om inga nya fasta forskningsmedel tillförs Högskolan, kommer detta med nödvändighet att innebära en avsevärd försvagning av forskningsanknytningen för stora delar av grundutbildningen, inte minst genom att möjligheten att lämna kvalificerade ansökningar om externa medel också minskar. Det gäller inte bara lärares kompetensutveckling, utan Högskolan kommer också att få svårigheter att bibehålla och rekrytera kvalificerade lärare om inte forskningsutrymme kan garanteras. På sikt är detta hot mycket allvarligt för Högskolan, då rekryteringsbehoven på grund av pensionsavgångar kommer att bli stora inom fem till sju år.

God forskning leder inte nödvändigtvis till god utbildning men god utbildning kräver att god forskning finns. För att kunna arbeta fram kvalificerade forskningsprojekt med betydelse för regionens tillväxt och framtida välfärd krävs att betydligt större medel erbjuds från det fasta forskningsanslaget. Högskolan måste alltså bjuda upp för att kunna nå ambitionen att 50 % av den totala omsättningen inom forskningen kommer från externa källor. Det kan noteras att Högskolan lyckats överskrida detta mål under 2009 då 48 mnkr av en total omslutning av 93 mnkr inom forskningen kom från externa källor

Under 2009 ökade således Högskolan forskningsmedlen till 93 mnkr, en ökning med ca 12 mnkr. Forskningspropositionen för 2009 gav en ökning till Högskolans forskningsanslag med ca 6 mnkr på tre år, en välkommen ökning men helt otillräcklig för att kunna uppfylla de förväntningar som omvärlden har på våra bidrag till innovationer, tillväxt och välfärdssystemens förnyelse. Högskolan har haft en kraftig ökning av antalet studenter under 2008 och 2009 (2008: 745 hst, 14%; 2009: 1354 hst, 22%) och prognosen för 2010 pekar på ytterligare någon ökning. En ökad bud-

getram enligt nedanstående begäran, skulle ge förutsättningar för att utveckla Högskolans profilområden i enlighet med strategin, utan att grundutbildningens forskningsanknytning hotas.

En utökad budgetram möjliggör också ett fördjupat samarbete med andra lärosäten genom att Högskolans förmåga att medfinansiera större forskningsprojekt ökar. Därmed möjliggörs utvecklingen av tillämpningsinriktade forskarskolor och annan samverkan inom forskarutbildningen. Det blir också möjligt att ta tillvara Högskolan Dalarnas framskjutna plats när det gäller att beforska och utveckla nästa generation högskoleutbildning med grund i den sociala webben. I detta alternativ blir målet för den totala forskningsomsättningen, inklusive externa forskningsmedel, 136 mnkr år 2013, varav hälften är anslagsfinansierat.

Anslagsökning enligt förändringsalternativ

År 2011	10 mnkr
År 2012	15 mnkr
År 2013	20 mnkr

Ekonomiska bedömningar

Utgångspunkter

Högskolans årsbokslut för 2009 uppvisar ett positivt resultat 67,0 mnkr, vilket utgör en resultatförbättring med 39,1 mnkr jämfört med år 2008. Det positiva resultatet har förbättrat myndighetskapitalet som vid utgången av 2009 uppgår till 85,7 mnkr. Under 2009 har grundutbildningen ökat med 22 % mätt i antal helårsstudenter, främst inom humaniora men även inom teknik. Detta har medfört att 2009 års takbelopp och hela det för året ingående anslagssparandet har förbrukats. Vid en jämförelse med föregående budgetår har Högskolan haft en intäktsökning med 16,1 % medan kostnaderna under samma period har ökat med 8,3 %.

Det budgeterade verksamhetsutfallet för 2010 uppgår till 37,9 mnkr. Takbeloppet för 2010 beräknas att kunna utnyttjas fullt ut. Myndighetskapitalet beräknas vid årsskiftet att uppgå till 123,7 mnkr.

Översikt av verksamhetens finansiering – nollalternativ (Bilaga 1-3)

Finansieringen av verksamheten utgår från regleringsbrevet för 2010 och från innehållet i budgetpropositionen för 2010.

För forskningen görs antagandet att det fasta forskningsanslaget i nollalternativet ligger på samma nivå som under år 2010.

Ambitionen under perioden är att uppdragsverksamheten ska fortsätta att öka.

Översikt av verksamhetens finansiering – förändringsalternativ (Bilaga 4-6)

Finansieringen av verksamheten i förändringsalternativet har planerats utifrån en ökning av antalet helårsstudenter under åren 2011 – 2013 med i genomsnitt knappt 400 helårsstudenter per år utifrån budget för 2010.

I nedanstående sammanställning redovisas förändringsalternativens utökning av takbeloppet.

Förändringsalternativ (Belopp i mnkr)	2011	2012	2013
1. Utökat mediauppdrag	25,4	25,4	25,4
2. Utökning inom utbildningsområdet	10,5	17,1	23,3
3. Utökning inom humaniora, vård och övriga utbildningsområden	15,8	59,4	70,2
Summa förändring av takbelopp	51,7	101,9	119,0

Det fasta forskningsanslaget planeras att öka med i genomsnitt 15 mnkr/år och uppgår år 2013 till 71 mnkr. Den totala forskningsvolymen ökar från 93 mnkr år 2009 till 136 mnkr år 2013. Förändringsalternativet innebär en genomsnittlig volymtillväxt med ca 12 mnkr/år eller ca 10 %.

Totalt innebär förändringsalternativet en genomsnittlig volymtillväxt om ca 41 mnkr/år under planeringsperioden. Detta motsvarar i genomsnitt 6 % per år.

Investeringar i anläggningstillgångar (Bilaga 7)

Lån för investeringar i anläggningstillgångar har under 2009 upptagits med 11,8 mnkr. Investeringensvolymen har i budgeten för 2010 fastställts till 13,0 mnkr. För perioden 2011-2013 beräknas investeringsvolymen att i genomsnitt uppgå till drygt 15 mnkr per år enligt nollalternativet.

Investeringar i lokaler (Bilaga 8)

Högskolan hyr idag en sammanlagd yta av 39 945 m² fördelat mellan fastigheter belägna huvudsakligen i Falun, och Borlänge.

Under 2009 har Högskolan i huvudbyggnaden i Borlänge hyrt ut 4 320 kvm till kommunens vuxenutbildning. Vidare hyr VTI (väg- och transportinstitutet) en lokal i Borlänge. Dessa uthyrningar har ökat Högskolans externa hyresintäkter till 8,4 mnkr. Dessa intäkter minskar Högskolans nettokostnad för lokaler till 45,4 mnkr, vilket utgör 9 % av de totala kostnaderna.

Under åren 2010 till 2013 räknar Högskolan med följande förändringar i lokalbeståndet:

2010 Koncentrationen till en byggnad i Borlänge fullföljs då en tillbyggnad med labblokalerna färdigställs under våren.

2011 Inga större förändringar planeras.

2012 Högskolans nya bibliotek färdigställs i början av året. Det innebär att Högskolan får ett efterlängtat tillskott av studentarbetsplatser förutom rena biblioteksytor. Lokalkostnaderna stiger med 5,9 mnkr/år och investeringsbehovet uppgår till närmare 8,5 mnkr.

Efter ovanstående förändringar har Högskolan Dalarna ett koncentrerat lokal innehav, till stora delar nya eller nyrustade lokaler i både Borlänge och Falun. Ny laboratoriebyggnad i Borlänge, nytt bibliotek och kontorsbyggnad i Falun.

Lån i Riksgäldskontoret

Högskolan disponerar fr.o.m. 2010-01-01 en låneram på 40 mnkr i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten. Upplåningen uppgick per 2009-12-31 till 29 mnkr.

Högskolan föreslår att låneramen om 40 mnkr förblir oförändrad i nollalternativet.

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Högskolans kreditram på räntekontot uppgick för budgetåret 2009 till 40,9 mnkr. Behållning på räntekontot uppgick per 2009-12-31 till 139 mnkr, varav balanserad kapitalförändring uppgår till 86 mnkr. Budgeten för 2010 visar på ett överskott om 38 mnkr. Enligt nu kända förutsättningar räknar Högskolan inte med att behöva utnyttja krediten på räntekontot under år 2010.

I regleringsbrevet för 2010 uppgår Högskolans kreditram på räntekontot till 40,9 mnkr.

Högskolan föreslår att kreditramen på räntekontot förblir oförändrad i nollalternativet.

Avgiftsbelagd verksamhet

Högskolan redovisar i huvudsak uppdragsutbildning och uppdragsforskning som avgiftsbelagd verksamhet. Härtill kommer övriga diverse avgiftsintäkter under anslags- och bidragsfinansierad verksamhet, exempelvis försäljning av kompendier till studenter, ersättningar för utlägg m.m.

Som framgår av årsredovisningen för 2009 uppgick de totala avgiftsintäkterna till 41,1 mnkr. Av dessa avser 11,5 mnkr uppdragsutbildning och uppdragsforskning. För uppdragsutbildning och för uppdragsforskning planeras för en ökning bl.a. mot bakgrund av att samarbetet med industri och samhälle skall stärkas.

Beslut om att avge detta budgetunderlag har tagits i högskolestyrelsen vid sammanträde den 18 februari 2010.

För Högskolan Dalarna

Agneta Stark
Rektor

Bilagor

Tabell 1	Nollförslag - Total budget
Tabell 2	Nollförslag – Utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Tabell 3	Nollförslag – Forskning och utbildning på forskarnivå
Tabell 4	Förändringsförslag – Total budget
Tabell 5	Förändringsförslag – Utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Tabell 6	Förändringsförslag – Forskning och utbildning på forskarnivå
Tabell 7	Förslag till låneram
Tabell 8	Lokalförsörjning

Tabell 1

**Total budget
(Nollförslag)**

Belopp (mnr en decimal) <i>2010 års prisnivå</i>	2009 Utfall	2010 Budget	2011 Ber.	2012 Ber.	2013 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag	449,8	486,1	480,8	442,1	442,1
Avgifter och andra ers (A)	41,1	28,5	38,8	40,5	42,5
Bidrag	57,2	63,0	62,2	65,2	66,0
Finansiella intäkter	0,9	1,2	1,3	1,3	1,4
Summa intäkter	549,0	578,8	583,1	549,1	552,0
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	- 322,6	- 369,2	- 384,7	- 388,4	- 388,0
Lokaler	- 53,8	- 54,1	- 54,7	- 63,8	- 63,9
Drift/Övrigt	- 92,4	- 102,4	- 103,6	- 103,4	- 102,1
Avskrivningar	- 12,9	- 14,7	- 12,4	- 12,7	- 14,1
Finansiella kostnader	- 0,3	- 0,5	- 1,2	- 1,4	- 1,4
Summa kostnader	- 482,0	- 540,9	- 556,6	- 569,7	- 569,5
Periodens kapitalförändring	67,0	37,9	26,5	- 20,6	- 17,5

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för A och B kommenteras

Tabell 2

Verksamhetsgren
(Nollförslag)

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Belopp (mnkr en decimal) 2010 års prisnivå	2009 Utfall	2010 Budget	2011 Ber.	2012 Ber.	2013 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag (takbelopp)	404,7	434,7	429,4	390,7	390,7
-"- Särskilda åtag	-	-	-	-	-
Avgifter och andra ers	14,4	10,9	14,0	14,5	15,0
Bidrag	13,0	9,5	12,0	13,0	14,0
Finansiella intäkter	0,8	0,9	1,0	1,0	1,0
Summa intäkter	432,9	456,0	456,4	419,2	420,7
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	- 251,3	- 284,2	- 294,0	- 295,0	- 294,0
Lokaler	- 45,6	- 46,7	- 46,7	- 55,1	- 55,1
Drift/Övrigt	- 75,4	- 80,1	- 80,0	- 80,0	- 78,0
Avskrivningar	- 8,6	- 10,3	- 8,3	- 8,6	- 10,0
Finansiella kostnader	- 0,3	- 0,3	- 0,9	- 1,1	- 1,1
Summa kostnader	- 381,2	- 421,6	- 429,9	- 439,8	- 438,2
Periodens kapitalförändring	51,7	34,4	26,5	- 20,6	- 17,5

Tabell 3

Verksamhetsgren
(Nollförslag)

Forskning och utbildning på forskarnivå

Belopp (mnr en decimal) 2010 års prisnivå	2009 Utfall	2010 Budget	2011 Ber.	2012 Ber.	2013 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag	45,1	51,4	51,4	51,4	51,4
Avgifter och andra ers	15,2	5,0	11,0	11,0	11,0
Bidrag	32,2	41,9	39,0	40,0	40,0
Finansiella intäkter	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4
Summa intäkter	92,6	98,5	101,7	102,7	102,8
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	- 53,7	- 66,3	- 70,5	- 71,0	- 71,0
Lokaler	- 6,9	- 6,1	- 6,9	- 7,4	- 7,4
Drift/Övrigt	- 16,1	- 18,8	- 20,0	- 20,0	- 20,1
Avskrivningar	- 4,1	- 4,3	- 4,0	- 4,0	- 4,0
Finansiella kostnader	-	- 0,2	- 0,3	- 0,3	- 0,3
Summa kostnader	- 80,8	- 95,7	- 101,7	- 102,7	- 102,8
Periodens kapitalförändring	11,8	2,8	-	-	-

Med anslag avses de medel som anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2010 i 2010 års prisnivå.

Tabell 4

**Total budget
(Inkl förändringar)**

Belopp (mnkr en decimal) <i>20010års prisnivå</i>	2009 Utfall	2010 Budget	2011 Ber.	2012 Ber.	2013 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag	449,8	486,1	542,5	559,0	581,1
Avgifter och andra ers (A)	41,1	28,5	41,8	44,5	47,5
Bidrag (B)	57,2	63,0	67,2	71,2	73,0
Finansiella intäkter	0,9	1,2	1,3	1,3	1,4
Summa intäkter	549,0	578,8	652,8	676,0	703,0
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	- 322,6	- 369,2	- 431,1	- 447,4	- 465,4
Lokaler	- 53,8	- 54,1	- 63,1	- 65,6	- 67,9
Drift/Övrigt	- 92,4	- 102,4	- 119,6	- 123,4	- 128,0
Avskrivningar	- 12,9	- 14,7	- 16,6	- 18,1	- 19,6
Finansiella kostnader	- 0,3	- 0,5	- 1,4	- 1,6	- 1,6
Summa kostnader	- 482,0	- 540,9	- 631,8	- 656,1	- 682,5
Periodens kapitalförändring	67,0	37,9	21,0	19,9	20,5

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för A och B kommenteras

Tabell 5

Verksamhetsgren
(inkl förändringar)

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Belopp (mnkr en decimal) 2010 års prisnivå	2009 Utfall	2010 Budget	2011 Ber.	2012 Ber.	2013 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag (takbelopp)	404,7	434,7	429,4	390,7	390,7
-"-Förslag till förändring 1			25,4	25,4	25,4
-"-Förslag till förändring 2			10,5	17,1	23,3
-"-Förslag till förändring 3			15,8	59,4	70,3
-" Särskilda åtag			-	-	
Avgifter och andra ers	14,4	10,9	14,0	14,5	15,0
Bidrag	13,0	9,5	12,0	13,0	13,0
Finansiella intäkter	0,8	0,9	1,0	1,0	1,0
Summa intäkter	432,9	456,0	508,1	521,1	538,7
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	- 251,3	- 284,2	- 326,0	- 334,0	- 345,0
Lokaler	- 45,6	- 46,7	- 54,0	- 56,0	- 58,0
Drift/Övrigt	- 75,4	- 80,1	- 94,0	- 97,0	- 100,0
Avskrivningar	- 8,6	- 10,3	- 12,0	- 13,0	- 14,0
Finansiella kostnader	- 0,3	- 0,3	- 1,1	- 1,2	- 1,2
Summa kostnader	- 381,2	- 421,6	- 487,1	- 501,2	- 518,2
Periodens kapitalförändring	51,7	34,4	21,0	19,9	20,5

Förändring 1: Utökat mediauppdrag från nuvarande 20 platser till 60 fr o m 2011.

Förändring 2: Avser utökning inom utbildningsområdet

Förändring 3: Avser utökning inom Humaniora, vård och övriga utbildningsområden

Tabell 6

Verksamhetsgren
(inkl förändringar)

Forskning och utbildning på forskarnivå

Belopp (mnkr en decimal) 2010 års prisnivå	2009 Utfall	2010 Budget	2011 Ber.	2012 Ber.	2013 Ber.
Anslag	45,1	51,4	51,4	51,4	51,4
-"- Förslag till förändring		-	10,0	15,0	20,0
Avgifter och andra ers	15,2	5,0	14,0	15,0	16,0
Bidrag	32,2	41,9	44,0	46,0	48,0
Finansiella intäkter	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4
Summa intäkter	92,6	98,5	119,7	127,7	135,8
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	- 53,7	- 66,3	- 84,9	- 91,0	- 97,4
Lokaler	- 6,9	- 6,1	- 8,0	- 8,3	- 8,5
Drift/Övrigt	- 16,1	- 18,8	- 22,0	- 23,0	- 24,0
Avskrivningar	- 4,1	- 4,3	- 4,5	- 5,0	- 5,5
Finansiella kostnader	-	- 0,2	- 0,3	- 0,4	- 0,4
Summa kostnader	- 80,8	- 95,7	- 119,7	- 127,7	- 135,8
Periodens kapitalförändring	11,8	2,8	-	-	-

Med anslag avses de medel som totalt anvisas myndigheten i budgetpropositionen för 2011 avseende forskning och utbildning på forskarnivå i 2010 års prisnivå.

Förslag till större förändringar skall redovisas var för sig i prioritetsordning med angivande av belopp.

Tabell 7

Investeringar i anläggningstillgångar enligt					
Belopp (mnr en decimal) 2010 års prisnivå	2009 Utfall	2010 Budget	2011 Ber.	2012 Ber.	2013 Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret		29,4	27,7	29,3	34,8
Beräknad nyupplåning		13,0	14,0	18,2	14,0
- varav för investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-
- varav förbättringsutgifter på annans fastighet		-	-	-	-
Beräknad amortering		14,7	12,4	12,7	14,1
UB lån i Riksgäldskontoret	29,4	27,7	29,3	34,8	34,7
Beräknad räntekostnad		0,5	1,2	1,4	1,4
Ränteantagande för nyupplåning, %		2,0	4,0	4,0	4,0
Föreslagen låneram utifrån totalbudget, inklusive förändringar			40,0	40,0	40,0
Investeringar som ej skall lånefinansieras					
Totalt investeringsbehov		13,0	14,0	18,2	14,0

Tabell 8

Redovisning av lokaler (mnkr)	2009 Utfall	2010 Budget	2011 Ber.	2012 Ber.	2013 Ber.
Area, kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplanen					
- föregående års utgång	39 945	39 500	38 900	38 900	41 200
- ökning under året	-	3 750	-	2 300	-
- minskning under året	445	4 350	-	-	-
- vid årets utgång (A)	39 500	38 900	38 900	41 200	41 200
- varav extern uthyrning	5 625	5 700	5 700	5 800	5 800
Förbättringsutgift på annans fastighet ¹					
- nyinvesteringar					
- avskrivningar					
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B) ²	44,0	49,1	49,1	55,0	55,0
Genomsnittlig hyra (kr/kvm LOA) ³	1 114	1 262	1 262	1 335	1 335
Lokalkostnader (C) ⁴	53,8	54,1	54,7	63,8	63,9
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) ⁵	1 362	1 391	1 406	1 549	1 551
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader ⁶	11	10	10	11	11

¹ Först skall en redovisning lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost. Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar. specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusivt avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas B/A

⁴ Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, dvs. samma summa som posten lokalkostnader under verksamhetens kostnader, enligt det totala budgetunderlaget. Kostnader som ingår skall redovisas i not.

⁵ Beräknas C/A

⁶ Beräknas utifrån nollförslaget

Kommentarer

I kostnaderna för samtliga lokaler ingår kostnader för all fastighetsdrift såsom, värme, vatten, elkraft, snöröjning och skötsel av grönytor. Kostnad för lokalvård ingår ej.

